

Příloha k protokolu o SZZk č.:

Diplomantka: Hana Dostálová

Vysoká škola: PF JU

Obor: Učitelství pro 2. stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 3. 8. 2010

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název:

Postoje a pohledy žáků ZŠ na návykové látky

Autorka předkládá k posouzení práci, která je se svým zaměřením velmi aktuální a přináší poznatky, jež jsou důležité pro zkvalitnění výchovné práce školy a ovlivní pohledy na fungování systému prevence na základních školách. Efektivitu výchovné práce a podobu prevence vždy spoluurčuje schopnost školy pohlédnout pravdivě na realitu sociálního prostředí žáků. Za jeden ze základů účinné prevence je pak považován monitoring postojů, zkušeností i náhledů, jimiž žáci základních škol vnímají rizika, jež je obklopují. Cíl práce je tedy vhodně zvolen a umožňuje, na úrovni diplomové práce, zhodnocení dané problematiky v souvislostech, podmínkách a v prostředí základních škol, která si autorka samostatně zvolila jako své výzkumné prostředí.

Teoretické kapitoly diplomové práce jsou logicky uspořádány, směřují od obecnější charakteristiky klíčových pojmů (sociální prostředí, návyková látka, aj.) k podrobnějším analýzám vlivů rodiny, školy a vrstevnické skupiny na osobnost dítěte. Následně stručně charakterizuje preventivní politiku a její realizaci ve škole. V kontextu této otázky autorka vede výklad postavený na důkladném studiu aktuální odborné literatury. Pozitivní je, že se též seznamuje s celou řadou výzkumů publikovaných k tématu a v práci na ně vhodně odkazuje.

Praktická část obsahuje pokus o kvantitativně orientované šetření, kdy dosažené výsledky mají ilustrovat názory žáků ZŠ na prevenci a na návykové látky a odhalit v této oblasti vliv preventivních programů. Na základě popsaných problémů lze pak v závěrech práce stanovit doporučení pro praxi škol, které se do výzkumu zapojily. Základní školy by tedy, pokud by výzkum umožnily, mohly získat podklady pro vlastní preventivní práci a mohly by výsledky

interpretovat jako součást evaluace vlastních preventivních programů. Je proto smutné, že ze 17 oslovených škol, se pro výzkum nakonec podařilo získat pouze školy dvě.

Při vlastním zpracování dotazníku (194 respondentů) autorka prokazuje výbornou analytickou schopnost, shromažďuje data o jednotlivých oblastech prevence a dílčí informace dovedně interpretuje. Samozřejmě objektivně složité je prokazování vlivu prevence na utváření názorů žáků na návykové látky. Autorka problém správně člení do různých oblastí, z nichž některé vypovídají o tématu více, některé méně. V rozpravě během obhajoby by bylo vhodné, kdyby představila ty oblasti prevence, jež o vlivu na názory a postoje žáků vypovídají nejvíce. Lze z nich určit, kde je nevýznamnější doména školy a kdo a jakým způsobem dále do utváření názorů žáků vstupuje? Jakým způsobem by škola měla reagovat na zjištěné skutečnosti při úpravě svých preventivních programů a jakým způsobem autorka referovala o výsledcích ve školách, které s výzkumem souhlasily? To jsou naše podněty k další diskusi během obhajoby.

Po formální stránce je práce zpracována výborně a diplomová práce splňuje zadané požadavky.

Otázky k rozpravě během obhajoby jsou uvedeny výše, autorka by se mohla vyjádřit ještě k následujícím doplňujícím okruhům:

- V praktické části se autorka věnuje kvantitativnímu výzkumu. Jaké jsou výhody a jaké nevýhody použitého metodologického postupu a jaké další výzkumné techniky a metody by po svých badatelských zkušenostech navrhovala?
- Ve výsledcích výzkumu konstatuje celou řadu zajímavých faktů o fungování prevence v dané lokalitě. Jaká z informací byla pro autorku nejvíce překvapivá a proč?

Předloženou bakalářskou práci považuji za zdařilou a hodnotím ji **výborně**.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 3. 8. 2010